REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	16 -03- 2017
Šifra:	020-07/17-188/2
Povezava:	411-03/17-2
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-101/2017/6
Datum: 16. 3. 2017
Zveza: dopis št.: 020-07/17-0188/2 z dne 15. 2. 2017

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

– Odgovor na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z zavzemanjem ministra mag. Gorana Klemenčiča za »ustanovitev inšpekcije za področje javnih naročil«,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 126. redni seji dne 16. 3. 2017.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Podpisnik: Lilijana Kozlovič
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 76 32 9e c4 (

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-101/2017/5
Datum: 16. 3. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z zavzemanjem ministra mag. Gorana Klemenčiča za »ustanovitev inšpekcije za področje javnih naročil«

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije je Vlado Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) z dopisom št. 020-07/17-188/1 z dne 14. 2. 2017 na podlagi 240. in 248. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) pozval k podaji odgovora na pisno poslansko vprašanje poslanca dr. Vinka Gorenaka v zvezi z zavzemanjem ministra za pravosodje za »ustanovitev inšpekcije za področje javnih naročil«.

I. Povzetek vprašanja

Poslanec dr. Vinko Gorenak v vprašanju navaja, da je mag. Goran Klemenčič dne 3.12.2013 skupaj z nekdanjima članoma senata Komisije za preprečevanje korupcije (KPK), takrat v vlogi predsednika KPK, ob odstopu celotnega senata naslovil na javnost javno pismo senata KPK. V 6. točki omenjenega pisma z naslovom »Ustanovitev inšpekcije za področje javnih naročil« je mag. Goran Klemenčič skupaj s tedanjima članoma senata KPK utemeljil, zakaj je v Sloveniji nujno potrebno ustanoviti to inšpekcijo. Na tej podlagi poslanec sprašuje, ali je Vlada RS v dosedanjem delu mandata ukrenila karkoli, da bi se uresničilo omenjeno priporočilo takratnega senata KPK.

II. Odgovor Vlade

Vlada si prizadeva za transparentno delovanje javnega sektorja. Sprejela in izvedla je številne ukrepe v smeri zagotavljanja večje transparentnosti na področju javnega naročanja. V Program ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije za obdobje 2015 – 2016 Ničelna toleranca do korupcije (v nadaljnjem besedilu: Program vlade 2015-2016), ki ga je Vlada sprejela 8. 1. 2015, so bili vključeni tako splošni ukrepi glede javnega naročanja, kot tudi specifični na področju zdravstva. Iz že sprejetih vmesnih poročil izhaja, da so bili ukrepi v precejšni meri realizirani.[1] Kot eno izmed pomembnih nalog na področju upravljanja z javnimi sredstvi, si je Vlada zadala tudi celovito prenovo sistema javnega naročanja. Prenova temelji predvsem na ukrepih, ki poleg normativnih sprememb prinašajo boljšo organiziranost in večjo učinkovitost ter gospodarnost javnega naročanja. Primer takšnega ukrepa je priprava izobraževanj in smernic za kakovostnejše naročanje, oblikovanje enotnih strokovnih tolmačenj o uporabi zakona ter postopna profesionalizacija v javnem naročanju.

[1] Program in vmesna poročila so objavljena na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/integriteta_in_preprecevanje_korupcije/

Z vidika normativnih ukrepov je bil v letu 2015 sprejet nov Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15; v nadaljevanju: ZJN-3), ki z uveljavitvijo v aprilu 2016 poenostavlja postopke javnega naročanja ter zagotavlja večjo prožnost pri oddaji javnih naročil, večjo gospodarnost, učinkovitost, prav tako pa spodbuja trajnostno, predvsem okoljsko manj obremenjujoče, socialno in inovativno javno naročanje. Pri tem je ključnega pomena tudi zagotovitev informacijsko podprtega okolja za izvedbo elektronskega javnega naročanja v vseh fazah, s čimer bodo razbremenjeni tako naročniki kakor tudi ponudniki, v smislu nižjih stroškov in porabe časa ter kadrovskih virov.

Za doseganje realizacije navedenih zakonskih rešitev so bili poleg normativnih izvedeni tudi številni drugi ukrepi. Skupaj s stroko so bile pripravljene in sprejete smernice za javno naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev ter smernice za javno naročanje informacijskih rešitev in gradenj. Izdelana in objavljena so bila stališča, informacije in navodila o posameznih vprašanjih sistema javnega naročanja, vzpostavljen t.im. help-desk, enota za pomoč uporabnikom. Že ob sprejemu novega ZJN-3 je bilo izvedeno usposabljanje oziroma predstavitev novega zakona na več lokacijah po celotni državi, ravno z namenom dviga znanja in usposobljenosti izvajalcev javnih naročil za pripravo kvalitetnih razpisov in pravilno izvedbo postopkov. Poleg navedenega je bilo izvedenih tudi več ukrepov za dvig transparentnosti. Z nadgraditvijo Portala javnih naročil je mogoče od 25. maja 2015 dalje vpogledati v pogodbe iz javnega naročanja, koncesij in javno-zasebnih partnerstev (podlaga je peti odstavek 10.a člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15; v nadaljevanju: ZDIJZ)). Pravno podlago za povečanje transparentnosti delovanja naročnikov na področju javnega naročanja predstavlja peti odstavek 10.a člena ZDIJZ, ki velja od uveljavitve novele ZDIJZ–C (17. aprila 2014) dalje, uporabljati pa se je začel šest mesecev po uveljavitvi, in določa, da so registrirani zavezanci, ki nastopajo kot naročniki, koncedenti ali javni partnerji, v roku 48 dni od oddaje javnega naročila, podelitve koncesije ali izbire izvajalca javno-zasebnega partnerja, dolžni objaviti javno dostopne informacije javnega značaja iz pogodbe, ki jo sklenejo. Navedene zakonske določbe zasledujejo večjo transparentnost informacij o porabi javnih sredstev na področju javnega naročanja in sledijo načelom, ki so na tem področju uveljavljena v okviru organizacij OECD in Partnerstva za odprto vlado (Open Government Partnership). Eno od pomembnih priporočil navedenih organizacij se nanaša ravno na proaktivno objavo bistvenih dokumentov in podatkov o javnih naročilih na spletu.

Novi ZJN-3 ureja tudi novo obveznost za t.im. *evidenčna naročila*, kjer je potrebno enkrat letno objaviti ne zgolj statistične podatke, temveč za vse pogodbe nad 10.000 EUR tudi podatke o tem, komu so bile oddane, kaj je predmet in za kolikšna sredstva. Prav tako se po novem na portalu objavljajo tudi vse odločitve o oddaji naročila in obvestila o spremembah pogodb po njeni sklenitvi. Z namenom zmanjšanja tveganj za nastanek korupcijskega tveganja ZJN-3 tudi strožje ureja institut preprečevanja nasprotja interesov. Hkrati ZJN-3 določa tudi, da lahko naročnik izključi ponudnika, ki bi v postopku javnega naročila poskušal neupravičeno vplivati na odločitev naročnika.

Pomemben projekt za povečanje transparentnosti na področju javnega naročanja predstavlja tudi informacijska rešitev STATIST, ki je od konca meseca januarja 2016 na voljo najširši javnosti in tako prvič zagotavlja celovito, neposredno in posodobljeno objavo podatkov o oddanih javnih naročilih v Republiki Sloveniji. V STATIST-u so na enem mestu zbrane informacije o oddanih javnih naročilih od 1. 1. 2013 naprej in jih vsak uporabnik lahko pregleduje po različnih parametrih.

S povečanjem obsega informacij je bilo smiselno zagotoviti tudi njihovo večjo preglednost. V ta namen se na prenovljenem portalu vse objavljene informacije v zvezi z istim naročilom objavljajo v okviru t. i. dosjeja javnega naročila. S tem dosjejem se zagotavlja večja transparentnost javnega naročanja, saj lahko zainteresirana javnost na enostaven način spremlja vse objave v zvezi z istim naročilom in tako hitro razbere, v kateri fazi je postopek javnega naročanja, kakšna so morebitna odstopanja končne vrednosti in trajanja naročila od tistih, predvidenih v obvestilu o javnem naročilu, razpisni dokumentaciji oziroma odločitvi o oddaji javnega naročila ipd.

V zvezi z ukrepom informatizacije in centralizacije javnega naročanja v zdravstvu je bilo v dvoletnem obdobju izvedenih veliko aktivnosti. Vlada je s sklepom določila predmete naročil v zdravstvu, ki se bodo izvajala kot skupna javna naročila (zdravila, plenice, rokavice in igle, material za respiratorno terapijo, infuzijski in transfuzijski sistem in katetrov). Izvajalec skupnega javnega naročanja je Ministrstvo za javno upravo v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje. Za zbiranje potreb bolnišnic je bil pripravljen poseben informacijski sistem oziroma modul e-Katalog. Ministrstvo za zdravje je v sodelovanju z Združenjem zdravstvenih zavodov pripravilo pregledno bazo vseh zdravil in medicinskih pripomočkov, ki jih bolnišnice nabavljajo (t.i. Intravizor).[2] Skupna javna naročanja v zdravstvu se bodo v prihodnje okrepila, tako po obsegu, kot tudi glede na vrsto materiala, ki se bo naročal za uporabo v zdravstvu.

Zoper morebitne kršitve v postopkih javnega naročanja je v skladu z Zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-1I; v nadaljevanju: ZPVPJN) zagotovljeno pravno varstvo. Pravno varstvo je zagotovljeno zoper vsako ravnanje naročnika, ki bi bistveno vplivalo oziroma bi lahko bistveno vplivalo na oddajo javnega naročila, razen če zakon, ki ureja oddajo javnih naročil ali ZPVPJN določata drugače. Pravno varstvo je zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku. Stranke teh postopkov so lahko neizbrani ponudnik, naročnik ali zagovornik javnega interesa.

Vlada pojasnjuje, da v različnih fazah postopka nadzor nad pravilnostjo in zakonitostjo ravnanja naročnikov pri javnem naročanju izvajajo tudi drugi, za to pristojni organi. Ti organi so Urad za nadzor proračuna, Komisija za preprečevanje korupcije in Računsko sodišče Republike Slovenije. V skladu z ZJN-3 nadzor nad izvajanjem tega zakona, kot prekrškovni organ, izvaja Državna revizijska komisija.

Vlada bo s sistemskimi in izvedbenimi ukrepi tudi v prihodnje povečevala transparentnost dela javnega sektorja in s tem zagotavljala temelje za gospodarno rabo javnih sredstev.

---

[2] http://ministrstvozdravje.tumblr.com/post/157355649524/spletna-aplikacija-skupna-baza-cen-ali .